

اسناد پاناما

اسناد پاناما (انگلیسی: Panama Papers) مجموعه‌ای از ۱۱٫۵ میلیون سند محرمانه از دفتر وکالت **موساک فونسکا** (یکی از پنهان‌کارترین شرکت‌های اقتصادی جهان) است که توسط منبعی ناشناس به روزنامه آلمانی زبان **زوددویچه تسایتونگ** رسیدند. این اسناد که دوره‌ای ۴۰ ساله را پوشش می‌دهند، شامل ۲۱۴٬۰۰۰ صفحه سند در ارتباط با پولشویی، فرار مالیاتی و دور زدن تحریم‌های بین‌المللی هستند. اسناد پاناما حاوی نام شرکت‌ها و هویت اصلی مالکین و مدیران تراست‌ها است. اسناد یادشده نشان می‌دهند که چگونه این شرکت به مشتریان خود کمک می‌کرده تا پولشویی کنند، تحریم‌ها را دور بزنند و مالیات نپردازند.^[۱] از مجموع این ۱۱٫۵ میلیون سند، حدود ۴٫۸ میلیون مورد از آن‌ها را ایمیل، ۳ میلیون مورد را اسنادی با فرمت پایگاه‌های داده، ۲ میلیون مورد را پی‌دی‌اف، یک میلیون مورد را عکس و ۳۲۰ هزار مورد را متن تشکیل می‌دهد.^[۲] از این افشاگری به عنوان «بزرگترین افشای فساد مالی سیاستمداران جهان» و «بزرگترین نشت اطلاعاتی تاریخ» یاد شده‌است.^[۳]

نام افرادی نیز در این اسناد دیده می‌شود که با کشورهای تحت تحریم همچون **کره شمالی**، **روسیه**، **سوریه** و **زیمبابوه** معامله داشته‌اند.^[۴]

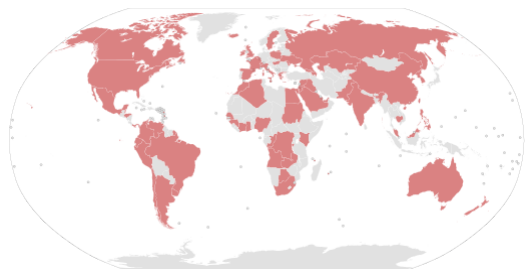
نحوه انتشار اسناد

در حدود یک سال پیش، یکی از کارمندان شرکت **موساک فونسکا** با روزنامه آلمانی **زوددویچه تسایتونگ** تماس می‌گیرد و پیشنهاد می‌کند بدون هیچ پاداش یا پولی اسنادی را در اختیار این روزنامه قرار خواهد داد و تنها در قبال این کار از این روزنامه اطمینان می‌گیرد که هویت و نام وی افشا نشود. انگیزه این افشاگر علنی کردن این جرایم بود. بعد از آن روزنامه آلمانی اقدام به در اختیار گذاشتن این اسناد با روزنامه‌نگاران و همچنین **کنسرسیوم بین‌المللی روزنامه‌نگاران تحقیقی** می‌کند. تحقیق بر روی اسناد و استخراج محتوی آن‌ها در ژوئن سال ۲۰۱۵ آغاز شد و ۹ ماه به طول می‌انجامد.

محتوای افشاگری‌ها

اسناد پاناما

PANAMA PAPERS

کشورهای مورد اشاره در مدارک

محتوای اسناد افشا شده در ارتباط با فعالیت ۴۰ سال اخیر شرکت موساک فونسکا (Mossack Fonseca) است که در این مدت به مشتری‌های خود برای پولشویی و فرار مالیاتی از طریق ۲۱۴ هزار مؤسسه در دنیا کمک می‌کرده است. این اسناد در شامل اطلاعاتی دقیق در مورد چهره‌های سیاسی فعلی و سابق و برخی شخصیت‌های شناخته شده از جمله ورزشی و تلاش‌های آن‌ها برای مخفی نگاه داشتن دارایی‌ها یا پولشویی است. قدیمی‌ترین اطلاعات موجود در این اسناد به سال ۱۹۷۷ برمی‌گردد و تا دسامبر سال ۲۰۱۵ را شامل می‌شود. بخش عمده‌ای از اسناد منتشر شده ایمیل است، اما در میان آن‌ها تصویر قرارداد و گذرنامه هم دیده می‌شود.

توضیح انتشار ۱۱٫۵

میلیون

مدرک با

حجم بالای

۲ ترابایت

حجم اطلاعات افشا شده

منبعی که این اسناد را در اختیار روزنامه آلمانی قرار داده در مورد حجم آن گفته است: بیش از آنچه تا به حال دیده‌اید

تاریخ خلال

مدارک سال‌های

۱۹۷۰ تا ۲۰۱۶

وی از پایگاه داده بین‌المللی موساک فونسکا بیش از ۱۱٫۵ میلیون سند به حجم ۲٫۶ ترابایت را استخراج و افشا نموده که بسیار بزرگ‌تر از افشاگری سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۳ در مورد جاسوسی‌های گسترده ایالات متحده است. (برای مقایسه: ویکی‌لیکس ۱/۷ گیگا بایت سند بود).

دوره انتشار آوریل ۲۰۱۶

اسناد مربوط به تأسیس ۲۱۴ هزار شرکت فرامرزی از سال ۱۹۷۷ تا ۲۰۱۵ توسط فردی ناشناس فاش شده‌اند. این شرکت‌ها در دفتر وکالت موساک فونسکا در پاناما به ثبت رسیده‌اند. حجم اسناد افشاشده به اندازه‌ای زیاد است که روزنامه زودویچه تسایتونگ از «کنسرسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران تحقیقی» برای بررسی اسناد کمک خواسته‌است. در حال حاضر ۴۰۰ روزنامه‌نگار از ۱۰۰ روزنامه و شبکه رسانه‌ای از ۸۰ کشور جهان در حال بررسی اسناد پاناما هستند که نتایج آن به‌مرور منتشر خواهد شد.

افشاگر اسناد

منبع افشای اسناد پاناما که ناشناخته مانده، برای نخستین بار سکوتش را در ۷ می ۲۰۱۶ شکست و گفت که اگر به او مصونیت قضایی داده شود، حاضر است با نهادهای قضایی همکاری کند تا متخلفان پی‌گرد شوند. این فرد با نام مستعار جان‌دو در یک بیانیه ۱۸۰۰ واژه‌ای توضیح داده‌است که هیچ‌گاه برای دستگاه‌های جاسوسی یا دیگر نهادهای دولتی کار نکرده‌است و «نابرابری در درآمد» از انگیزه‌های او برای این افشاگری بوده‌است. نویسنده این بیانیه با عنوان «انقلاب، دیجیتالی می‌شود»، نوشته‌است: «بانک‌ها، وضع‌کنندگان مقررات مالی و دستگاه‌های مالیاتی، کم گذاشته‌اند. تصمیم‌هایی گرفته شده‌است که چشم بر

ثروتمندان می‌بندد و به جای آن، مو از ماست شهروندانی کشیده‌است که درآمد کم یا متوسط دارند. مبتنی بر این مدارک، می‌توان هزاران پرونده قضایی به راه انداخت به شرطی که نهادهای قانونی بتوانند به اصل این مدارک دست پیدا کنند و آن‌ها را ارزیابی کنند.»^[۵]

با این حال او افزوده‌است که «کنسرسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاری تحقیقی و رسانه‌هایی که در این باره همکاری کردند، به‌درستی گفته‌اند که اصل این مدارک را به نهادهای قانونی نمی‌دهند. با این حال من حاضرم تا جایی که می‌توانم با نهادهای قانونی همکاری کنم. افشاگران مشروع که خطاهای غیرقابل‌انکاری را فاش می‌کنند، چه از درون حکومت‌ها باشند و چه از بیرون، سزاوار مصونیت از مجازات هستند. دیدگاه من، کاملاً از خودم است و تصمیم من برای این که اسناد پاناما را در اختیار رسانه‌ها بگذارم، نه به خاطر یک قصد سیاسی بلکه به این خاطر بود که به حجم بی‌عدالتی روایت‌شده در این مدارک پی بردم.»^[۵]

ناشرین کلیدی

زودویچه

تسایتونگ

کنسرسیون

بین‌المللی

روزنامه‌نگاران

تحقیقی

مقالات مرتبط

فهرست

افراد نام

برده شده

در اسناد

پاناما

بیانیه شرکت موساک فونسکا

«با این که ما قربانی یک نقص در سیستم ذخیره اطلاعاتمان شده‌ایم اما چیزی که از این نقص حاصل شده است (اسناد پاناما) نشان نمی‌دهد که ما مرتکب کاری غیرقانونی شده‌ایم.»^[۴]

ارتباط با ایران

روزنامه آلمانی زودویچه تسایتونگ مدعی شده است شرکت‌های ایرانی ذکر شده در اسناد پاناما متعلق به دولت ایران بوده‌اند. بیشتر این معاملات مربوط به قراردادهای نفتی بوده است. در این اسناد تنها نام شرکت پتروپاریس (از شرکت‌های تابعه وزارت نفت ایران) ذکر شده است، که با شرکت موساک فونسکا ارتباط داشته است.^{[۴][۷]}

اسامی ایرانیان اسناد پاناما

– فرهاد یعقوبی قزوینی

– سید محمد حسین موسوی خلخالی

– بهروز مختاری

– علی اکبر بهرامی

– بهروز مشهدی

– فضل الله وکیلی فرد

– اصغر جلیل پور

– بهروز ناصر بهزادی

– نادر مقصودی

– شمعون اشکو

– نصرت الله صیفی

– مرتضی ایمانی

– علیرضا اتحادیه

– سمانه حضرتی آشتیانی

– علی اصغر قربانی
– حبیب الله سرچمی
– مهدی آشور
– هوتن شریفی نیا

منبع:

<https://offshoreleaks.icij.org/investigations/panama-papers?c=IRN&cat=1>

شرکت‌های ثبت شده

در رتبه نخست کشورها و شهرهایی که شهروندانشان در پاناما، سرمایه‌گذاری کرده‌اند، نام **هنگ‌کنگ** قرار دارد. ۲۲۱۲ شرکت از این منطقه در پاناما فعال بوده‌اند، از **انگلستان** ۱۲۲۳ شرکت و از **آمریکا** ۶۱۷ شرکت در فهرست اسناد نشت‌یافته از شرکت موساک فونسکا قرار دارند، از **پاناما** نام ۵۵۸ شرکت در میان اسناد وجود دارد، ۴۴۴ شرکت از **گواتمالا**، ۴۰۵ شرکت از **لوکزامبورگ**، ۴۰۳ شرکت از **برزیل**، ۳۲۴ شرکت از **اکوادور** و ۲۹۸ شرکت از **اروگوئه** هم هستند. با راه‌اندازی این شرکت‌ها که خیلی‌هایشان تنها روی کاغذ وجود دارند و فقط با وجود یک آپارتمان و چند صد دلار ناقابل تأسیس شده‌اند، امکان جابه‌جایی پول به صورت گسترده فراهم می‌شود تا کسی به منشأ پول‌ها شک نکند و امکان پنهان‌کردن این پول‌ها در واقع از راه چه تجارتی حاصل شده‌اند فراهم شود.^[۴]

واکنش‌ها

جهان در شوک افشاگری اخیر از صدها پرونده پولشویی و فرار مالیاتی است. با افشای اوراق پاناما، بسیاری از دولت‌های جهان روز دوشنبه (۴ آوریل / ۱۶ فروردین) فوراً خبر دادند که تحقیقات دربارهٔ تخلفات مالی احتمالی سیاستمداران، چهره‌ها و افراد ثروتمند کشورهای خود را آغاز کرده‌اند. بخشی از کشورهای جهان نیز واکنش منفی به گزارش‌های منتشر شده نشان داده‌اند.

• **روسیه:** سخنگوی ولادیمیر پوتین هدف از انتشار

اسناد پاناما را تقویت «پوتین‌هراسی» در جهان

خوانده است. کاخ کرملین اعلام کرد که اسناد منتشر شده شامل هیچ چیز قطعی و جدیدی نمی شود.^[۸]

- ایالات متحده آمریکا: باراک اوباما، رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا، در سخنانش درباره وضع اقتصاد، گفت که اسناد پاناما، نشان دهنده مشکل فساد و گریز از مالیات است. او گفت که ایالات متحده بانکها را ملزم خواهند کرد که افراد پشت بنگاهای صوری را شناسایی کنند. اقدامات دولت او کمک خواهد کرد که بهتر بتوان مطمئن شد که همه، مالیاتشان را می دهند.

چهره‌های سرشناس متهم

این سندها اطلاعاتی دقیق از دارایی‌های مخفی ۷۲ سیاستمدار فعلی و سابق یا وابستگان آنها را شامل می شود که نشان می دهد این افراد، چگونه از شرکت‌های جعلی برای مخفی سازی این دارایی‌ها استفاده نموده اند. نخست وزیر پاکستان نواز شریف، رئیس جمهور اوکراین پترو پروشنکو، پادشاه عربستان سعودی، وابستگان بشار اسد، نخست وزیر ایسلند و نزدیکان ولادیمیر پوتین افراد سرشناس این فهرست است. در مجموع گفته می شود که نام ۱۲۸ سیاستمدار و چهره برجسته غیر سیاسی در این اسناد وجود دارد.^[۹]

سیگموندور گونلاگسون نخست وزیر ایسلند در ۵ آوریل ۲۰۱۶ پس از افشای این اسناد از سمت خود استعفا داد.^[۱۰] از دیگر چهره‌های سرشناسی که درین بین مشاهده می شوند لیونل مسی و پدرش هستند. مسی پرونده‌ای نیز راجع به فرار مالیاتی

جستارهای وابسته

- فهرست افراد نام برده شده در اسناد پاناما
- پناهگاه مالیاتی
- مراکز مالی برون مرزی
- افشای اسناد دیپلماتیک آمریکا

منابع

1. «افشای میلیون‌ها سند مالی و حقوقی در ارتباط با چند رهبر جهان» (https://www.bbc.com/persia/n/world/2016/04/160403_151_corruption_p_norama_report). بی‌بی‌سی فارسی. ۴ آوریل ۲۰۱۶. دریافت شده در ۴ آوریل ۲۰۱۶.

2. «افشای 2.6 ترابایت اسناد فساد و پولشویی دهها سیاستمدار و سرمایه‌دار مشهور جهان در اینترنت» (h) <https://web.archive.org/web/20160406062528/http://www.farsnews.com/newstext.php?p?nn=13950116000096> . خبرگزاری فارس. ۴ آوریل ۲۰۱۶. بایگانی شده از اصلی (<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13950116000096>) . دریافت شده در ۴ آوریل ۲۰۱۶.
3. «افشاگری درباره بزرگترین رسوایی فساد مالی قرن / سران عرب و چهره‌های مشهور سیاسی متهم به فساد مالی و پولشویی» (<http://www.fardanews.co>) (/m/fa/news/506943) . فردا. ۴ آوریل ۲۰۱۶. دریافت شده در ۴ آوریل ۲۰۱۶.
4. جزئیات کامل اسناد ادعایی پاناما/نام احمدی نژاد هم در این اسناد هست! (<http://www.entekhab.ir/fa/>) news/261484) خبرگزاری انتخاب

5. منبع درز 'اسناد پاناما' سکوتش را شکست (https://www.bbc.com/persian/world/2016/05/160506_u08_panamapaper_johndoe) بی بی سی فارسی

6. خطای یادکرد: خطای یادکرد: برچسب `<<ref`

غیرمجاز؛ متنی برای یادکردهای با نام چرا پاناما بهشت پول شویی دنیا است؟ وارد نشده است. (صفحه راهنما را مطالعه کنید).

7. اسناد پاناما؛ رابطه پتروپارس با موساک فونسکا (http://www.bbc.com/persian/iran/2016/04/160405_l10_panamapapers_petropars_iran) بی بی سی فارسی

8. همه چیز درباره اسناد پانامایی / نام پوتین، ملک سلمان، مائوریسیو ماکری و نواز شریف در میان متخلفان (<http://www.entekhab.ir/fa/news/261677>) خبرگزاری انتخاب

9. <http://www.tabnak.ir/fa/news/578534> هر-

آنچه باید در مورد اسناد پاناما بدانید - مختصر و -

ساده

10. «انتشار «اسناد پاناما» نخست وزیر ایسلند را مجبور به

استعفا کرد» (<http://persian.euronews.com/20>)

[16/04/05/panama-papers-iceland-pm-resig](http://persian.euronews.com/2016/04/05/panama-papers-iceland-pm-resig)

(/ns) . یورونیوز فارسی . ۵ آوریل ۲۰۱۶ . دریافت شده در

۵ آوریل ۲۰۱۶ .

11. «افشاگری روزنامه اسپانیایی در مورد فعالیت های

مسی در پاناما» (<http://persian.euronews.com/>)

[2016/04/05/barcelona-s-lionel-messi-threat](http://persian.euronews.com/2016/04/05/barcelona-s-lionel-messi-threat)

(/ens-to-sue-over-tax-dodge-claims) .

• مشارکت کنندگان ویکی پدیا. «[Panama Papers](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Panama_Papers&oldid=71347098)»

([https://en.wikipedia.org/w/index.php?ti](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Panama_Papers&oldid=71347098)

[tle=Panama_Papers&oldid=71347098](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Panama_Papers&oldid=71347098)

3». در دانشنامهٔ ویکی‌پدیای انگلیسی، بازبینی‌شده

در ۴ آوریل ۲۰۱۶.

پیوند به بیرون

• A manifest (<https://panamapapers.icij.org/20160506-john-doe-statement.html>)

by Panama Papers leaker

• Panama Papers Portal (<https://web.archive.org/web/20160505091324/http://panamapapers.sueddeutsche.de/en/>) of Süddeutsche Zeitung (Germany)

• Panama Papers Portal (<https://www.theguardian.com/news/series/panama-papers>) of The Guardian (United Kingdom)

Panama Papers Portal (<https://www.ft.com/intl/panama-papers-leak>) of *Financial Times* (United Kingdom)

Panama Papers Portal (http://www.lemonde.fr/panama-papers/article/2016/04/03/panama-papers-le-recap-episode-1_4894878_4890278.html) of *Le Monde* (France)

Panama Papers Portal (<https://web.archive.org/web/20181120221248/http://panamapapersvenezuela.com/tag/armando-info/>) of Armando.info (Venezuela)

New Zealand IR607:Foreign trust disclosure (<https://web.archive.org/web/20160418153947/http://www.ird.gov>

t.nz/resources/0/0/00e694804ba3da8a
9370bf9ef8e4b077/ir607.pdf).

برگرفته از «https://fa.wikipedia.org/w/index.php?title=اسناد_پاناما&oldid=38443893»

ویکی‌پدیا

این صفحه آخرین بار در ۱۷ دسامبر ۲۰۲۳ ساعت ۱۹:۲۴ ویرایش شده
محتوا تحت **CC BY-SA 4.0** در دسترس است
مگر خلافتش ذکر شده باشد.